

36. MIŠIČEV VODARSKI DAN – strokovni posvet slovenskih vodarjev

V Narodnem domu v Mariboru se je 3. decembra 2025 odvijal 36. Mišičev vodarski dan, strokovni posvet slovenskih vodarjev, ki ga organizirata VGB Maribor, d. o. o., in VGP Drava Ptuj, d. o. o., v sodelovanju z Ministrstvom za naravne vire in prostor in Direkcijo RS za vode.

Posvet je namenjen predstavitvi strokovnih spoznanj, aktualnih problemov in praktičnih projektov na področju urejanja in upravljanja voda.

Po uničujočih poplavlach leta 2023 smo dobili pomemben finančni okvir – več kot milijardo evrov v naslednjih petih letih za poplavalno obnovo. Hkrati pa potekajo druge velike investicije, kot so gradnje suhih zadrževalnikov in drugi projekti za obvladovanje poplavalne ogroženosti, ki jih financiramo iz Vodnega sklada ali jih sofinancira Evropska unija. Kljub temu se soočamo s številnimi ovirami: od umeščanja objektov v prostor, zapletenih soglasij in naravovarstvenih pogojev do pomanjkanja projektantov, prezapletenih javnih naročil ter zelo različnih pričakovanj države, občin, civilne družbe in lokalnih skupnosti.

Posveta se je udeležilo 443 strokovnjakov, ki se ukvarjajo z upravljanjem, urejanjem in varovanjem voda oziroma jih ta dejavnost zanima.

Slika 1. Avditorij posveta v dvorani Narodnega doma Maribor

Zbrane udeležence je nagovoril tudi minister za naravne vire in prostor Jože Novak.

Slika 2. Pozdravni govor ministra Jožeta Novaka

V razpisu za posvet so bila postavljena naslednja vprašanja:

1. Izvajanje interventnih del po neurju avgusta 2023

Po katastrofalni ujmi avgusta 2023 so bila izvedena interventna dela na vodni infrastrukturi. Očistile so se rečne struge, sanirale so se večje erozijske poškodbe. Izvedeni so bili nujni gradbeni sanacijski ukrepi za popravilo nastalih poškodb.

- Kako ocenjujemo izvedena sanacijska dela?
- Kakšna je bila vloga koncesionarjev pri izvedbi del?
- Kakšen je bil nadzor nad izvedbo del?

2. Načrtovanje in izvedba sanacijskih del in protipoplavnih ukrepov

Po zaključku izvedbe interventnih del je načrtovan pristop k urejanju posameznih vodotokov na osnovi izdelanih celostnih načrtov urejanja voda na posameznih porečjih.

- Kako poteka izdelava celostnih načrtov?
- Kako potekajo dela po že predhodno načrtovanih projektih?
- Kakšna je časovnica priprave načrtov in izvedbe ukrepov?
- Kako potekata financiranje in črpanje evropskih sredstev?

3. Poplavna območja in kmetijstvo

Pri izvajanju protipoplavnih ukrepov za zmanjšanje poplavne ogroženosti naselij in infrastrukturnih objektov se izločijo poplavne površine, ki jih je treba nadomestiti. Kmetijskih površin se ne varuje pred ekstremnimi poplavami. Zmanjšanje poplavnih škod na urbanih površinah je v mnogih primerih na račun kmetijstva.

- Kakšne so posledice poplav na kmetijskih površinah?
- Kako so urejene odškodnine zaradi zmanjšane kmetijske pridelave?
- Kakšne so subvencije zaradi oteženih pogojev kmetovanja na poplavnih površinah (podobnost s hribovskimi kmetijami, kmetovanjem na vodovarstvenih območjih)?

4. Modro-zelena infrastruktura

- Kakšne učinke prinaša in v katerih projektih jo je smiselno vpeljati?
- Kdo jo zahteva? Kdo jo prevzame v upravljanje in vzdrževanje?
- Kakšno je doseganje ciljev modro-zelene infrastrukture? Ali gre za ukrepe na papirju? Kaj kaže praksa?

5. Aktualni projekti s področja upravljanja in urejanja voda

Pregled projektov, izvedbe, raziskav s področja vodarstva je stalnica MVD. Izmenjava informacij o aktivnostih, izkušnjah in znanju je bistvo priprave prispevkov v zadnjem sklopu posveta.

Na razpisane teme je bilo pripravljenih 28 strokovnih referatov. Ustno je bilo predstavljenih 13 referatov, o katerih je tekla razprava na posvetu.

Na predvečer posveta je bila v Vodnem stolpu v Mariboru organizirana okrogla miza z naslovom Izzivi pri umeščanju vodarских objektov v prostor in okolje. Sodelujoči so iskali odgovore na naslednja vprašanja:

- Kako uskladiti pričakovanja ogroženih prebivalcev in javnosti po večji poplavni varnosti in povečanju ter rednem vzdrževanju pretočnosti rečnih strug, z zavedanjem, da vsak poseg v vodno okolje nosi ekološka tveganja?
- Kako zagotoviti prostorsko uresničljivost protipoplavnih ukrepov (zadrževalniki, širše struge, razlivna območja)? Prostorski načrti, lastništvo zemljišč ...
- Kako lahko postopki izdajanja soglasij (ZRSVN, ZzR RS) postanejo učinkovitejši, hitrejši in predvidljivi?
- Kako lahko javno naročanje postane bolj prilagodljivo, hitrejše in manj birokratsko?

Na panelu okrogle mize so razpravljali minister za naravne vire in prostor Jože Novak, direktorica direktorata za okolje dr. Lidija Globevnik, v. d. direktorja Direkcije RS za vode dr. Lidija Kegljevič Zagorc, direktor Zavoda RS za varstvo narave dr. Damijan Denac in Branko Skutnik iz projektantskega biroja Hidrosvet, d. o. o. Razpravo je povezoval predstavnik organizatorja mag. Smiljan Juvan.

Slika 3. Sodelujoči na panelu okrogle mize

V razpravi je sodelovalo več kot 30 vabljenih vodarских strokovnjakov, med njimi tudi župan občine Braslovče Tomaž Žohar, ki je predstavil izkušnje svoje občine pri umeščanju protipoplavnih objektov v prostor in omogočanje ohranjanja poplavnih površin tudi s preselitvijo prebivalcev z ogroženih območij.

Slika 4. Udeleženci okrogle mize

V zaključku je bilo dogovorjeno, da bo Društvo vodarjev Slovenije organiziralo poseben posvet o načrtovani reorganizaciji vodarstva.

Predsednik organizacijskega odbora MVD
Boštjan ROZMAN, univ. dipl. gosp. inž.